

Skladatelj i glazbeni pedagog Miroslav Magdalenić

Đurenec, Mario

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:461713>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-02**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI STUDIJ
ODSJEK ZA UČITELJSKI STUDIJ

Mario Đurenec

Skladatelj i glazbeni pedagog Miroslav Magdalenić

Diplomski rad

Čakovec, rujan 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE

Mario Đurenec

Skladatelj i glazbeni pedagog Miroslav Magdalenić

Diplomski rad

Mentor:

Branimir Magdalenić, umjetnički savjetnik

Sumentor:

Miroslav Novak, predavač

Čakovec, rujan 2024.

Zahvala

Prije svega želim izraziti iskrenu zahvalnost svom mentoru, umjetničkom savjetniku Branimiru Magdaleniću, na stručnoj podršci, strpljenju i neiscrpnom znanju koje je nesebično dijelio sa mnom za vrijeme čitavog perioda studiranja. Isto tako želim zahvaliti sumentoru, predavaču Miroslavu Novaku koji je bio uvijek tu kada sam trebao stručni savjet ili riječ podrške.

Posebnu zahvalu dugujem svojoj obitelji. Majki koja je uvijek brinula jesam li gladan, ocu koji je bio spreman u svakoj sekundi pomoći s bilo kojim problemom, baki i djedu koji su uvijek brinuli imam li za „jedan sladoled“ i svojoj sestri koja je bila tu za mene kada sam trebao savjet, lijepu riječ ili samo nekog tko će me saslušati. Isto tako želim zahvaliti svojoj zaručnici koja me je uvijek gurala da budem bolji i koja je bila sa mnom prvog dana ispred te velike žute zgrade fakulteta kada smo se i upoznali.

I na kraju želim zahvaliti svim profesorima i prijateljima koji su bili dio ovog putovanja. Od srca želim Vam reći jedno veliko hvala!

Sadržaj

Sažetak	
Summary	
1. Uvod.....	1
2. Životopis Miroslava Magdalenića	2
3. Skladatelji Međimurja.....	5
3.1. Josip Vrhovski	6
3.2. Josip Štolcer-Slavenski.....	6
3.3. Vinko Žganec.....	7
3.4. Fortunat Pintarić.....	7
4. Skladateljski rad.....	8
5. Djetinjstvo.....	10
6. Pedagoški rad	12
7. Osnove tonskog sloga	15
8. Umjetnička škola Miroslava Magdalenića.....	19
8.1. Samostalnost i rast (1954.-1995.)	21
9. Društveni život.....	23
10. Zaključak.....	25
11. Literatura	27
12. Popis slika	29

Sažetak

U ovom diplomskom radu opisan je život profesora Miroslava Magdalenića, skladatelja i dirigenta. Ukratko je opisan njegov školski život, djetinjstvo, razdoblja njegovog studiranja i posla. Nadalje, spomenuti su najveći skladatelji Međimurja uz Miroslava Magdalenića, Josip Štolcer Slavenski, Vinko Žganec te Fortunat Pintarić. U tom poglavlju kratko saznajemo o svakom skladatelju, što ih čini posebnim za Međimurje te kako su svojim radom pridonijeli kulturi i društvu. Njihove skladbe i pjesme odišu međimurskom kajkavštinom, govorom i životom ljudi, a svoju inspiraciju crpe iz međimurski pejzaža, prizora teško života ljudi i njihovi narodni popijevki. Važan dio Magdalenićevoeg života je i njegov skladateljski rad kojom je obilježio utjecaj međimurske narodne glazbe. Opisane su skladbe koje su Magdalenića učinile posebnim. Osim što je bio veliki skladatelj, pokazao se i kao dobar učitelj. U tom je dijelu saznajemo kako je Magdalenić bio volje učitelj i da je svoje znanje prenio na mnoge studente. Miroslav Magdalenić je svoj veliki doprinos dao i kao glazbeni pedagog pišući različite udžbenike za potrebe održavanja nastave instrumenta i solfeggia. U ovom radu još su opisani susreti s velikanima, kao što su Josip Štolcer Slavenski, Zoltán Kodály i drugi. Na njegovu osnovana je Umjetnička škola u Čakovcu koja danas nosi njegovo ime. Ukratko u radu saznajemo nešto više o povijesti te umjetničke škole. Za društveni život Miroslav Magdalenić nije odvajao mnogo vremena što možemo vidjeti u širini njegova skladateljskog opusa te pedagoških članaka i udžbenika, no za vrijeme svog studiranja upoznaje dirigenta Rajtera Lajič, dirigenta talijanskog podrijetla Sergia Failoni i pijanisticu hrvatskog podrijetla Zdenku Tičarić.

KLJUČNE RIJEČI: glazbeni pedagog, Miroslav Magdalenić, skladatelj, učitelj, udžbenici.

Summary

This thesis describes the life of Professor Miroslav Magdalenić, composer and conductor. His school life, childhood, periods of his studies and work are briefly described. Furthermore, the greatest composers of Međimurje were mentioned, along with Miroslav Magdalenić, Josip Štolcer Slavenski, Vinko Žganec and Fortunat Pintarić. In this chapter, we briefly learn about each composer, what makes them special for Međimurje and how they contributed to culture and society with their work. Their compositions and songs exude the Međimurje Kajkavian dialect, speech and life of people, and they draw their inspiration from the Međimurje landscape, scenes of the difficult life of people and their folk songs. An important part of Magdalenić's life is his work as a composer, which marked the influence of Međimurje folk music. The compositions that made Magdalenić special are described. In addition to being a great composer, he also proved to be a good teacher. In that part, we learn that Magdalenić was a willing teacher and that he passed on his knowledge to many students. Miroslav Madalenić also made a great contribution as a music pedagogue by writing various textbooks for the purpose of teaching instruments and solfeggio. This paper also describes encounters with great people, such as Josip Štolcer Slavenski, Zoltán Kodály and others. The Art School in Čakovec was founded on his behalf, which today bears his name. In short, we learn more about the history of this art school. Miroslav Magdalenić did not spare much time for his social life, which can be seen in the breadth of his compositional opus and pedagogical articles and textbooks, but during his studies he met the conductor Rajter Lajič, the conductor of Italian origin Sergio Failoni and the pianist of Croatian origin Zdenka Tičarić.

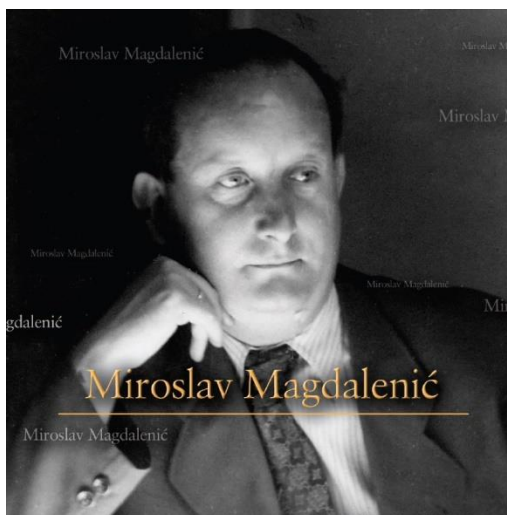
KEYWORDS: composer, Miroslav Magdalenić, music pedagogue, teacher, textbooks.

1. Uvod

Miroslav Magdalenić, poznati skladatelj Međimurja, svoj život je posvetio glazbi. O životu Miroslava Magdalenića najopsežnije je pisao njegov učenik, Miroslav Vuk koji je u svom radu *Miroslav Magdalenić, najizvorniji skladatelj Međimurja*, Truda Reich te Ličanin i Sabolek. Cilj ovog diplomskog rada je sabiranje informacija o životu skladatelja, anegdotama iz njegove mladosti te njegovom skladateljskom i pedagoškom radu. Ovim radom nastojim istaknuti Magdalenićeva glazbena postignuća i važnost njegova pedagoškog rada. Magdalenićeva inovativnost omogućila mu je da bude uspješan i u pisanju raznih priručnika i udžbenika. Isto tako se u ovom diplomskom radu opisuje njegovo djetinjstvo, glazbeni počeci, skladateljski rad, pedagoški rad, društveni život i životni interesi.

2. Životopis Miroslava Magdalenića

Miroslav Magdalenić rođen je 14. srpnja 1906. godine u Čakovcu, u srcu Međimurja. Magdalenić je rođen u siromašnoj obitelji radničke klase. Njegov otac Ivan Magdalenić bio je siromašan čizmarski majstor, postolar, a majka Elizabeta kućanica.

Slika 1. Miroslav Madalenić

„Međimurje, u kojem staro i mlado, stoljećima, u svakoj prigodi, radosnoj i žalosnoj, radnoj i odmornoj, usprkos mucu i tlaci, natapajući rodnu grud u znojem i pojem, radi i pjeva zajedno s „koscima i slavičkima“ srebrozvonke popijevke o „črlenim klinčecima, belim rojžicama i plavim fijolicama“, podarilo je hrvatskoj glazbenoj kulturi više značajnika, a Miroslav Magdalenić, skladatelj, glazbeni pedagog i teoretičar, orguljaš, dirigent i zborovođa ima među njima sasvim izuzetni mjesto“ (Vuk, 1991; 57).

Na ovaj način Miroslav Vuk predstavlja Miroslava Magdalenića te ga naziva i najzornijim skladateljem Međimurja. Miroslav Magdalenić započeo je svoje školovanje u osnovnoj školi u Čakovcu, a kasnije je nastavio svoje školovanje i završio dva razreda u Građanskoj školi gdje je polazio nastavu na mađarskom jeziku. Poslije prvog svjetskog rata nastavlja svoje školovanje u rodnom gradu, u višoj školi gdje se nastava odvijala na hrvatskom jeziku (Vuk, 1991). Od 1921. godine pa do 1925. polazi Učiteljsku školu, a po završetku dobiva svjedodžbu zrelosti. Te iste godine, odmah nakon završene Učiteljske škole, upisuje se na nastavnički odjel Državne muzičke akademije u Zagrebu. Zbog teškog ekonomskog stanja svoje obitelji koja nije mogla osigurati dovoljna sredstva za školovanje, da bi preživio, podučavao je privatno učenike i studente solfeggio, harmoniju, kontrapunkt i sve ostalo vezano uz glazbu. Osim privatnih poduka, vodio je i seljačke pjevačke zborove u

Vrapču i Sesvetskom Kraljevcu te zborove hrvatskih pjevačkih društva „Zvijezda“, „Triglav“ i „Zvonimir“ u Zagrebu (Vuk 1991). Godine 1928., točnije 30. lipnja dobiva svjedodžbu za učiteljsku službu pjevanja na srednjim, učiteljskim i višim pučkim školama i odmah se zapošljava na mjesto nastavnika glazbe u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u gradu Zagrebu.

Paralelno radi u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, Miroslav Magdalenić upisuje studij kompozicije u Zagrebu. Diplomom nastavničkog odjela Državne muzičke škole dobiva u lipnju 1932. godine, o položenom profesorskom ispitu u siječnju 1935. godine, a diplomu iz kompozicije 1940. godine. Studij kompozicije završava kod profesora Blagoja Berse i Krste Odaka. Zbog dobrog poznavanja Mađarskog jezika, 1941. godine u kolovozu prestaje s radom u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji i odlazi u Budimpeštu gdje radi kao izaslanik za kulturne veze (Vuk, 1991).

U Budimpešti mu se ukazuje da nastavi studij kompozicije u majstorskoj školi Zoltána Kodálya. Nakon završetka majstorske škole, 1944. godine vraća se u Zagreb i počinje raditi kao profesor na Državnom konzervatoriju (Vuk, 1991).

Nakon dugog izbjivanja iz voljenog Međimurja, u listopadu 1945. godine Miroslav Magdalenić se vraća u Čakovec gdje obavlja službu profesora glazbe u Učiteljskoj školi. Koliko je profesor Magdalenić volio glazbu dokazuje i činjenica da je uz redovne poslove i obveze, samoinicijativno osnovao i đачki pjevački zbor Učiteljske škole. Rad na učiteljskom fakultetu nastavio je do kolovoza 1951. godine. Osim đачkog zbora, vodio je i pjevački zbor pjevačkog društva „Naprijed“. Za svoja vrhunska postignuća koja je ostvario vodeći zborove, profesor Magdalenić je nagrađen nagradom grada Čakovca i posebnom nagradom Savjeta za prosvjetu NRH 1947. godine. Početkom školske godine 1946./1947. profesor Magdalenić je zauvijek zadužio Čakovec nakon što osniva Gradsku muzičku školu, koja je za vrijeme svojih prvih mjeseci bila smještena u prostorima Učiteljske škole, a kasnije dobiva svoj vlastiti prostor (Vuk, 1991).

Jedan od najvećih doprinosa u očuvanju narodnih napjeva i međimurske popijevke profesor Magdalenić daje upravo u vremenu kada je uz posao direktora Muzičke škole i predavača, uz sve svoje poslove, putovao po međimurskim selima i bilježio narodne napjeve i popijevke. Uz sve to, vrlo uspješno, bavio se skladanjem i glazbenom publicistikom (Vuk, 1991).

Početak školske godine 1951./1952. preuzeo je u Zagrebu dužnost direktora Muzičkog internata i profesora teoretskih predmeta u Državnoj muzičkoj školi i Pedagoškoj akademiji (Vuk, 1991). Život Miroslava Magdalenića i njegov opsežan i plodonosan rad prekinula je prerana smrt 29. studenog 1969. godine.

3. Skladatelji Međimurja

Međimurje, kraj između Drave na jugu i Mure na sjeveru. Vrijedan dio Republike Hrvatske poznat po razvijenoj poljoprivredi, gospodarstvu i industriji. Međimurje ima bogatu povijest, a u pisanim izvorima prvi put se spominje 1203. godine. Kroz povijest Međimurje je pripadalo mnogim narodima, a u ranom srednjem vijeku nastanjuju ga Slaveni. Iako je Međimurje kroz stoljeća spadalo pod mnoge vlasti, najvažnije razdoblje za uspostavljanje njegova identiteta bilo je krajem 19. i početkom 20. stoljeća kada su se započele isticati nacionalne težnje međimurskih Hrvata. Nakon više desetljeća borbe za nacionalni identitet, godine 1945., Međimurje se integrira u sastav Hrvatske, a 1992. godine osnovana je Međimurska Županija (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. –2024).

Od najranijih početaka, glazba ima veliko značenje za pojedine narode pa samim time i za Međimurce. Jedna od brojnih definicija glazbe kaže da je glazba „znanje i vještina, odnosno umjetnost vremenske organizacije zvuka prema pravilima koja se mijenjaju prema mjestima i razdobljima“ (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. –2024). Upravo razlike u pravilima njena stvaranja koja ovise o mjestima, glazbu Međimurja čine posebnom.

Međimurje nam je kroz godine podarilo istaknute znanstvenike, istraživače, vizionare i ljude koji su svojim radom pridonijeli kulturi i društvu općenito. Ako spominjemo „velike ljude“ i njihove doprinose ne smijemo zaboraviti glazbenike i skladatelje. Jedan velik dio takvih ljudi bio je rodom iz Međimurja ili je na bilo koji način Međimurje obilježilo barem jedan dio njihova života. Neki od velikih skladatelja Međimurja bili su: Josip Vrhovski, Josip Štolcer Slavenski, Miroslav Magdalenić, Vinko Žganec te Fortunat Pintarić. Njihove skladbe i pjesme odišu međimurskom kajkavštinom, govorom i životom ljudi. Oni svoju inspiraciju crpe iz prirode, iz predivnih međimurskih pejzaža, prizora teškog života seljaka i njihovih narodnih popijevki.

Fenomen brojnosti narodnih popijevki i muzikalnosti Međimuraca pokušao je objasniti Miroslav Magdalenić, jedan od najuspješnijih međimurskih skladatelja. On kaže:

„Držim da poznata muzikalnost Međimuraca i veliki broj narodnih popijevaka potječe iz mentaliteta ljudi što žive med dvema vodami“, kako Međimurje karakterizira nepoznati narodni pjevač. Možda prirodna osjećajnost koja se naročito odražava u ljubavnim pjesmama, a i o pjesmama što opjevavaju Međimurje malo, uzrokuju mnoštvo tih pjesama“ (Radio Zagreb, 1968).

U ostalom, kako je i Nikola Pavi jednom rekao: „Kako da ne propjeva pjesnik u kraju gdje se pjeva i gdje sve pjeva o radosti i tuzi“ (prema Hranjec, 2022).

3.1. Josip Vrhovski

Josip Vrhovski (1897. – 1966.) bio je hrvatski skladatelj i pedagog, poznat po svom doprinosu razvoju glazbenog života u Međimurju. Rođen je u selu Donji Vidovec. Vrhovski je od rane dobi pokazivao talent za glazbu, a kasnije je formalno obrazovanje stekao na Glazbenoj školi u Zagrebu, gdje je studirao glazbu i pedagogiju (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024). Tijekom svoje karijere, Vrhovski je radio kao učitelj glazbe i dirigent u raznim mjestima u Hrvatskoj, ali se najviše istaknuo svojim radom u Međimurju, gdje je bio ključna figura u promicanju i očuvanju međimurske glazbene tradicije. Skladao je brojna djela koja su inspirirana međimurskim folklorom, uključujući zborske skladbe i solo pjesme. Njegova najpoznatija djela uključuju obrade međimurskih narodnih pjesama koje su postale dio hrvatske glazbene baštine. Neka od njegovih najvažnijih djela su „Međimurska popevka“, „Popevke sem slagal“, „Vu plavem trnaci“, i „Ftičeki pojo“. Vrhovski je također komponirao mnoga druga djela koja se temelje na međimurskoj glazbenoj baštini (Hrvatsko društvo skladatelja, 2014)

3.2. Josip Štolcer-Slavenski

Josip Štolcer-Slavenski (1896. – 1955.) bio je jedan od najistaknutijih hrvatskih skladatelja prve polovice 20. stoljeća. Rođen je u Čakovcu i od malih nogu pokazivao je veliki interes za glazbu. Studirao je u Budimpešti, Pragu i Beču, gdje je dobio široko obrazovanje u području kompozicije (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024). Bio je poznat po svom eksperimentalnom pristupu glazbi, često kombinirajući elemente narodne glazbe s modernim stilovima. Njegov rad obuhvaća simfonije, zborske skladbe, solo pjesme te glazbu za klavir i druge instrumente. Jedno od njegovih najpoznatijih djela je "Balkanska suita", koja odražava njegovu fascinaciju narodnom glazbom Balkana (Muzički informativni centar, b.d.)

3.3. Vinko Žganec

Vinko Žganec je hrvatski etnomuzikolog i melograf koji je rođen u Vratišinecu, 22. siječnja 1890., a preminuo u Zagrebu 12. prosinca 1976. Završio je studij prava i doktorirao 1919. na Sveučilištu u Zagrebu te isprva radio u pravničkoj struci (Hrvatsko društvo skladatelja, 2014). Glazbu je učio privatno kod F. Dugana st. i V. Rosenberg-Ružića. Od 1945. bio je kustos Etnografskoga muzeja, znanstveni suradnik te ravnatelj Instituta za narodnu umjetnost. Radio je i kao honorarni profesor etnomuzikologije na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Od godine 1952. pa do 1957. bio je predsjednik Međunarodnoga savjeta za glazbeni folklor (International Folk Music Council) te redoviti član JAZU-a (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti). Narodne napjeve iz rodnoga Međimurja počeo je skupljati već kao srednjoškolac, a kao znanstvenik proširio je svoj melografski rad i na druge krajeve. Sakupio je više od 15 000 napjeva s tekstovima svjetovnoga i sakralnog karaktera na glagoljici i latinici. Kao skladatelj, Žganec je autor vokalne glazbe temeljene na narodnim napjevima i njihovim melodijama (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024.).

3.4. Fortunat Pintarić

Fortunat Pintarić, hrvatski skladatelj, rođen u Čakovec 3. ožujka 1798., a preminuo u Koprivnici 25. veljače 1867. Djelomice samouk, glazbu je učio u Varaždinu, a živio i djelovao u Zagrebu, Varaždinu, Virovitici i Koprivnici. „Kao franjevac obnašao je crkvene dužnosti gvardijana i vikara nekoliko samostana. Na području instrumentalne glazbe najuspjelija su Pintarićeva djela glasovirske minijature i stavci za orgulje, od kojih se neka i danas izvode u redakciji S. Stančića. Među crkvenim skladbama ističe se opsežan rukopisni kantual Crkvena lira s 378 vokalnih i instrumentalnih stavaka, dio kojih je sam skladao“. Godine 1849. objavio je *Knjigu bogoljubnosti karstjanske, sadržavajuću pobožnih molitvah i pĕsmah vĕžbanje*, u kojoj se nalazi i 45 hrvatskih napjeva uz pratnju orgulja (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024.).

4. Skladateljski rad

Magdalenićev skladateljski rad obilježio je utjecaj međimurske narodne glazbe. Kao skladatelj ističe se izrazitom pripadnošću svojem Međimurju (Reich, 1972). On iz međimurskog melosa crpi svoju skladateljsku snagu, a o tome govori u svojem intervjuu kojeg je dao za Radio Zagreb 1968. godine. Iako je Magdalenić bio inspiriran narodnim melosom, za razliku od drugih autora ne citira doslovno taj izvor. On objašnjava kako treba poznavati evolutivni put kroz koje prolazi određena kompozicijska tehnika autora koji pišu takozvanim narodnim stilom. Zatim daje primjer opere *Porin*, Vatroslava Lisinskog koji uspijeva stvoriti vlastiti muzički govor koji nosi samo određene karakteristike narodno muzičkog izraza (Radio Zagreb, 1968). Magdalenić (1968) kaže da ideju u toku rada pretvara u emociju koju nastoji naći u odgovarajućoj muzičkoj formi. On navodi kako smo u „stvaralaštvu davno prešli fazu citiranja narodnih napjeva i kako je u djelima kompozitora progovorio narodni duh kao potencirana snaga sintetizirane narodne umjetnosti, a ne samo kao dekorativni element“ (Magdalenić prema Vuk, 1991, str: 61).

Magdalenićeva prva mladenačka djela, zborna kompozicija *Ftičice se spominjaju* (1929) za ženski zbor i dva stavka za gudački kvartet, (1930) *U kolu* i *Sljepačka* iznenadila su osebujnošću i originalnošću (Žanko prema Reich 1972). Ubrzo nakon prvih objavljenih skladbi slijede: *Elegija* (1930) za orkestar i *Romarska* za mješoviti zbor i veliki orkestar, *Simfonija u f-molu* sa svojim efektnim *Scherzom*. Na ova djela kritika reagira izvrsno, te su Magdaleniću upućene brojne pozitivne kritike (Reich 1972). Nakon ovih nekoliko uspješnih skladbi Magdalenić je objavio i brojne druge usprkos što je veliku količinu vremena posvećivao svom pedagoškom radu i pisanju priručnika i udžbenika.

Magdalenić je napisao brojne „a cappella“ skladbe za djecu. U skladbe za djecu spada pedesetak, dvoglasnih i troglasnih kanona pisanih prema tekstovima Dragutina Domjanića, Stjepana Jakševca, Nikole Jeremića, Živojina D. Karića, Ljubice Konjević, Ivane Laszowsky, Nikole Pavića, Tomislava Prpić, Đure Sudete, Ferde Škrljca i Ratka Zvrka (Vuk, 1991). Za didaktičke potrebe u pedesetak je napjeva dopisao drugi glas u altu. Te napjeve je koristio kao didaktičke materijale za poučavanje solfeggia u srednjoj glazbenoj školi.

Magdalenić je pisao i skladbe za troglasne zborove, dvoglasne ženske zborove „a cappella“, troglasne i četveroglasne ženske zborove, muške zborove „a cappella“, troglasne i četveroglasne mješovite zborove „a cappella“, dječje skladbe za glas uz pratnju glasovira,

dvoglasne i troglasne zborove uz pratnju glasovira, dječje skladbe za glas i razna glazbala, skladbe za glas i glasovir za odrasle, vokalno-instrumentalne skladbe, kantate za mješoviti zbor i orkestar te skladbe za glasovir (Vuk, 1991).

Kao svoje najopsežnije djelo Magdalenić spominje svoju operu *Krapinski sudac* u tri čina, pisanu prema riječima Tomislava Prpića. Nažalost ovo Magdalenićevo najopsežnije djelo još uvijek nije izvedeno iako je orkestralna partitura prepisana na račun djela donacija udruženja kompozitora hrvatske. Magdalenić navodi kako je ideja bila da ova opera bude kod nas ono što je Kodályev Hány János u Mađarskoj (Radio Zagreb, 1968).

Na skladanje njegova posljednjeg djela, kantate *Radost*, inspirirale su ga riječi Vladimira Nazora (1918):

„Tko nije pelin gutao, taj ne zna što je sladost,

Tko nije tužan bio, taj ne zna što je radost.“

Tu opet možemo zaključiti dosta o Magdalenićevom karakteru koji je za vrijeme svog života doživio puno nepravdi, ali je sve to podnosio i bez puno zamjerenja i želje za osvetom opraštao (Vuk, 1991). Na dan njegove nenadane smrti, učenici njegove škole na koncertu u Bjelovaru pod ravnanjem Vladimira Kranjčevića izvodili su upravo kantatu *Radost*, koja završava riječima:

„Otvorite svoja srca, sva vrata duše vaše!

Drugovi tek je danas počelo žiće naše

I naša prva mladost! Radost! Radost! Radost!“ (Nazor, 1918).

Magdalenić je jednom prilikom izjavio kako najviše voli skladati skladbe za razne zborove na narodnu liriku bez upotrebe narodnih motiva, ali naglašavajući svoju pripadnost hrvatskom narodu, a ta pripadnost često se ograničavala i na samo Međimurje. Što se tiče orkestralnog stvaralaštva idejni smjer mu je također stvaranje nacionalne glazbe sa sredstvima glazbenog realizma (prema Vuk, 1991).

5. Djetinjstvo

Magdalenić je već kao dijete pokazivao svoj dar za glazbu. Za vrijeme osnovne i učiteljske škole učitelj mu je bio glazbenik i pedagog Janko Slogar. Slogar je vrlo brzo prepoznao neobično razvijeni sluh svog učenika i njegovu veliku ljubav prema glazbi i pjevanju. Nakon nekog vremena odlučio je nagraditi Magdalenića time što mu je dopustio da gaji mijeh crkvenih orgulja. Kada bi se crkva ispraznila mladi Magdalenić je odmah zamolio svoje prijatelje da nastave gaziti mijeh kako bi on mogao sjesti za orgulje i na njima improvizirati i sastavlja kraće stavke (Reich, 1972). Orgulje su Magdaleniću omogućile i da dođe u doticaj s jednim od najvećih međimurskih skladatelja, Josipom Štolcerom-Slavenskim.

„Kao dječak gazio sam mijeh orgulja u Čakovcu. Slavenski je često dolazio da na orguljama iskušava svoje revolucionarne 12-tonske harmonije. To bilo davno prije Schönberga! Budući da s dvije ruke nije mogao izvoditi sve tonove, to je one tzv. ležeće tonove fiksirao posebnim klinovima na tipkama“ (Reich, 1972: str. 61).

Magdalenić govori kako mu se to kao dječaku neobično dopalo pa je njegovu *Sonatu za violinu i orgulje* nazvao *Sonata s klincima*. Na tu Magdalenićevu pošalicu Slavenski se iskreno nasmijao, a kasnije nakon nekog vremena Slavenski mu je priznao da od toga dana i sam tu sonatu naziva radnim naslovom *Sonata s klincima*. Kasnije je Magdalenić stasao u vrsnog orguljaša, pa je kao učenik Učiteljske škole u Čakovcu svirao orgulje svake nedjelje i crkvenim blagdanima pod nadzorom profesora Slogara u župnoj crkvi za vrijeme popodnevne mise svirao orgulje (Vuk, 1991). Kada se Magdalenić vratio u Čakovec nakon rata, kradomice je sjedao za te iste orgulje jednom tjedno kako bi podučavao Miroslava Vuka, a povremeno i svirao Bachove, Händelove i Franckove skladbe za orgulje, a bio je i izvrstan u improvizaciji (Vuk, 1991).

Miroslav Magdalenić bio je čovjek s puno različitih interesa, a uz glazbu njegova druga ljubav bio je nogomet. Magdalenić je volio gledati nogomet, ali osim što ga je volio gledati nerijetko ga je znao i zaigrati.

“Na televizijskom ekranu najradije gledam prijenos nogometnih utakmica. Kao srednjoškolac igrao sam nogomet, bio sam half centar čakovečkog sportskog kluba koji smo skraćeno zvali češka. Godine 1925. Kad sam bio maturant, taj je klub postigao svoj najveći uspjeh. Bio sam,... bio je prvak zagrebačkog nogometnog podsaveza. Dolaskom na studij u Zagreb nije bilo više vremena da nastavim s nogometom“ (Radio Zagreb, 1968).

Zbog svoje ljubavi prema sportu, Magdalenić je za vrijeme kada je pohađao Učiteljsku školu doživio i veliku nepravdu. Dan uoči maturalnog praktičnog predavanja u dvorani fakulteta Magdalenić odlučio je sudjelovati u rekreativnoj nogometnoj utakmici kojom je prema mišljenju nekih profesora narušio važnost i ozbiljnost mature. Iz tog razloga Magdaleniću je bila smanjena završna ocjena iz održanog predavanja. Naime kada je ocjena već bila zaključena, izaslanik na maturi dr. Dane Trbojević je „na svoju ruku“ još snizio ocjenu (Vuk, 1991).

Profesor Ljuboslav Kuntarić, tadašnji profesor Miroslava Magdalenića, komentirao je događaj i rekao: „To je doista bila sramota i nepravilnost da se ocjena mijenja koja je zapisnički provedena“ (Vuk, 1991, str: 59).

No, to nije bila jedina nepravda koju je profesor Magdalenić doživio za vrijeme studiranja na Učiteljskoj školi. Jedna od tih nepravdi uvelike je utjecala na odluku profesora Magdalenića da se trajno posveti glazbi. Profesor Kuntarić se prisjeća kako je Magdalenić bio skroman i tih mladić te kako ga je jednom dok se vozio na biciklu, okićenom hrvatskom zastavom vidio ravnatelj Lesjak. On ga je zaustavio i rekao mu: „ovu zastavu metnite si na nos!“ (Vuk, 1991, str: 59). Te nesretne 1924. godine, mladi Magdalenić je osjetio što znači pasti u nemilost profesora naklonjenih Srbima i Srbiji. Zbog svojeg domoljublja i ljubavi prema Hrvatskoj Magdalenić je bio prisiljen pazirati godinu na Učiteljskoj školi, a na savjet profesora Slogara i Kuntarića odlučio je studirati glazbu. Za vrijeme studija Magdalenić je bio odličan student (Vuk, 1991).

6. Pedagoški rad

Godina je 1945., vrijeme teško, poslijeratno. Slike Drugog svjetskog rata još su svježe, duboko urezane u sjećanje, a pogotovo one nakon bombardiranja 31. ožujka. Čakovcu se vraća status grada, oduzetog 1941. godine nakon degradiranja Čakovca u trgovište. Nakon Zagreba, Magdalenić se vraća u Čakovec kojem donosi glazbu hrvatskih skladatelja kako bi istisnuo mađarštinu u čemu je bio izuzetno uspješan (Sabolek, 2011).

„Ljudima su u ušima još brujile melodije mađarskih čardaša, a Magdalenić tad dovodi iz Zagreba prve hrvatske reproductivce koji u ondašnjem „Katoličkom domu“ izvode glazbena djela Lukačića, Lisinskog, Zajca, Odaka, Gotovca i Magdalenića. Kroz program je uvijek vodio prof. Magdalenić, a solistima instrumentalistima i pjevačima bio je i pratilac na glasoviru“ (Vuk, 1991, str. 60).

Miroslav Vuk naglašava kako se Magdalenić odmah nakon dolaska angažirao u organizaciji glazbenog života grada. Magdalenić se uvijek zalagao za hrvatstvo, pa njegova odluka da se vrati u rodni Čakovec ne iznenađuje. Osim već navedenih knjiga, Magdalenić je napisao i brojne stručne i znanstvene radove u kojima često opisiva neke nove metode poput tonic-sol-fa sustava učenja solfeggia i mnoge druge metodičko-obrazovne novine (Vuk, 1991).

Za vrijeme svojeg djelovanja u Čakovcu na Učiteljskoj školi glazbeno je obrazovao i odgojio tristotinjak mladih učitelja koji su zahvaljujući njemu stekli solidno glazbeno znanje, upoznali ljepotu glazbenog melosa i širili glazbenu tradiciju, ljubav prema narodnoj popijevki, a samim time širili njegove ideje i jačali nacionalni identitet diljem cijelog Međimurja i Hrvatske. Profesor Magdalenić je bio vedra osoba i nitko nikada ga nije mogao vidjeti lošeg raspoloženja. Čak i kada mu nije bilo do smijeha uvijek je na svoja predavanja dolazio nasmijan i dobrog raspoloženja. Studenti ga nikada nisu percipirali kao profesora, već kao starijeg kolegu. To naravno nije bilo zbog nepoštovanja prema profesoru Magdaleniću već zbog njegovog toplog pristupa kojim je uvijek poticao studente da budu aktivni subjekti odgojno-obrazovnog procesa, a ne samo puki promatrači. Vuk (1991) ističe kako su zornost i demonstracija bili su temelj njegovih predavanja, a vrijeme provedeno s njim za studente je uvijek brzo prolazilo te su oni žarko iščekivali kada će profesor Magdalenić ponovno ući u učionicu.

Magdalenić je nastojao u svojim udžbenicima, pa tako i na svojim predavanjima služiti se primjerima narodni pučkih popijevki. Osim što se u svojim udžbenicima služio didaktičkim principom *od lakšeg k težem* i maksimalno se koristio načelom *zornosti*, možemo zamijetiti kako se služio i *načelom zavičajnosti*. Magdalenić smatra kako je lirska narodna popijevka ima najpotpunija izraz duhovnog života naroda, te je najpogodnija dječjem melodijskom osjećaju (prema Vuku, 1991).

U svom radu s djecom, Magdalenić je na predavanjima solfeggia počeo od pjesmica s kojima se djece najranije susreću. Dječje pjesmice stvaraju djeca, a kasnije ih kroz igru prenose na svoje mlađe generacije.

„Tko to nije preživio taj nije imao pravo djetinjstvo. Dječje brojalice i spontano melodiziranje na motiv so-la-so-mi karakteristično je za većinu djece čitavog svijeta, ali u ritmizaciji materinjeg jezika dobivaju već te pjesmice s karakteristikama vlastitog muzičkog govora. Lirska narodna popijevka, to je najpotpuniji izraz duhovnog života naroda te je najviše odgovara dječjem melodijskom osjećanju“ (Radio Zagreb, 1968).

Da bi se sačuvalo davno nasljeđe i bogata kulturna baština narodnog izraza u naš nastavni plan i program glazbenog odgoja moraju se implementirati narodne popijevke kako bi se učenici odgajali na tim elementima i da nauče svoj muzički govor. Magdalenić (1968) govori kako „čovjek može imati samo jedan materinji jezik, a prema tome i samo jedan muzički jezik. Princip, da učenici propisanu građu i pjevanje iz nota savladaju na temelju elemenata narodnih popijevaka nažalost dosad nije još bio općenito prihvaćen“. Umjesto prikladnih narodnih dječjih popijevki godinama su se komponirale i objavljivale pjesmice za potrebe nastave kod savladavanja elemenata intonacije. Iako su pjesmice služile svrsi, one nisu najbolje odgovarale dječjem recipijentu. Većini komponiranih pjesmica nedostajala je glazbena ljepota koja se u pregršti može pronaći u narodnim dječjim popijevkama. Vrlo mali broj komponiranih pjesmica je opstao, a većina ih se nije uspjela zadržati zato što nisu odgovarale estetskim zahtjevima. Magdalenić (1968) tvrdi kako one nisu mogle biti zamjena za ono bogatstvo muzičkog izraza što nalazimo u našoj narodnoj popijevci.

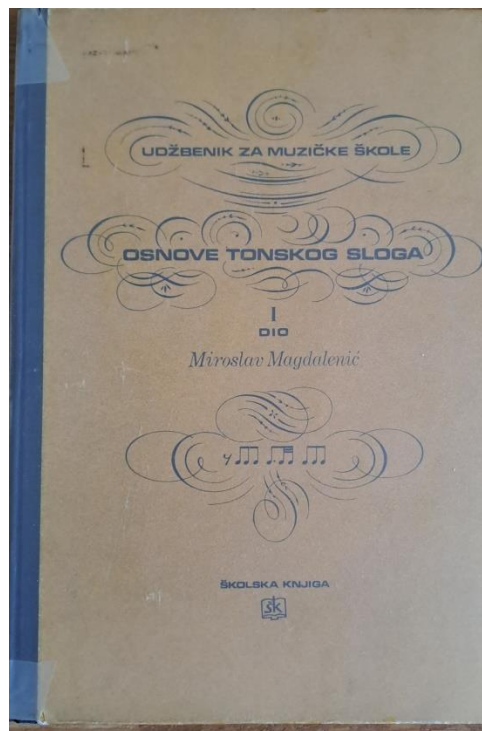
Zbog toga je Magdalenić u svojem najpoznatijem teoretskom djelu, *Jednoglasi i dvoglasni solfeggio na osnovu narodno muzičkog izraza*, od 544 melodijsko-ritmička primjera uvrstio 253 napjeva narodnih pučkih popijevaka iz svih krajeva zemlje (Vuk, 1991).

Kao zaključak o važnosti narodnih dječjih pjesama u podučavanju učenika solfeggiu naveo bi riječi profesora Magdalenića koji upozorava „*kako je svakomu ona melodija i*

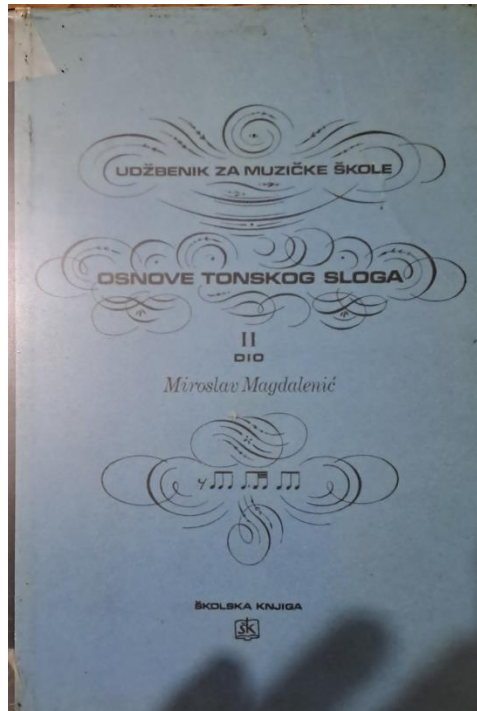
pjesma najbliža na koju je njegovo uho naviklo u ranom djetinjstvu“. Zbog toga djeca moraju, ako „u budućnosti želimo imati nacionalne glazbenike i odanu glazbenu publiku, učiti vlastiti narodni glazbeni, materinji, jezik“ (Magdalenić prema Vuk, 1991).

7. Osnove tonskog sloga

Miroslav Magdalenić je svoj veliki doprinos dao i kao glazbeni pedagog pišući različite udžbenike za potrebe održavanja nastave instrumenta i solfeggia. Magdalenić 1952. godine izdaje svoju prvu knjigu *Škola za klavir* koja je bila namijenjena učiteljskim i glazbenim školama. Nakon te knjige slijedilo je izdavanje dvije knjige pod nazivom *Jednoglasi i dvoglasni solfeggio na osnovu narodnog muzičkog izraza* za općeobrazovne i muzičke škole koja se još i danas smatra kvalitetnom literaturom u nastavi solfeggia. U ovim udžbenicima može se primijetiti kakav je vrsni pedagog Magdalenić uistinu bio. Magdalenić se strogo pridržavao didaktičkog principa postupnosti (od lakšeg prema težem) i principa zornosti, što se vidi prema redoslijedu i broju vježbi. U vježbama se lako može primijetiti kako Magdalenić postepeno uvodi i povećava broj tonova. Kasnije se isto može zapaziti kako Magdalenić od pentatonike dolazi do dur i mol ljestvice, a kasnije od orijentalno tetrakorda do dvanaesttonskog ljestvičnog niza. Prva knjiga izdana je 1961., a druga knjiga 1962. godine (Vuk, 1991). Knjige solfeggia, *Osnove tonskog sloga 1 i 2* smatraju se prvim udžbenicima za solfeggio te vrste kod nas.

Slika 2. Osnove tonskog sloga I. dio

Slika 3. Osnove tonsko sloga II. dio

Magdalenić je udžbenike napisao za potrebe održavanja predmeta *Osnove tonskog sloga* koji je uveden u muzičke škole tada novim nastavnim planom i programom. Magdalenić definira solfeggio kao „muzičku nastavu u kojoj učenici pjevaju instruktivne vježbe za usavršavanje sluha i za primavista pišu muzičke diktate, a sve to povezuju s muzičkom teorijom kao pripravom za učenje ostalih teoretskih predmeta“ (Magdalenić, 1968). Dotada se u glazbenim školama učila harmonija, a zatim kontrapunkt koji je započeo dvoglasjem i nastavljao se troglasjem i četveroglasjem (Magdalenić, 1968). „Pri izučavanju harmonije obrađivala se građa klasično-romantičnog stila, a pri izučavanju kontrapunkta gotovo isključivo vokalna polifonija 16. stoljeća“ (Magdalenić, 1968).

Magdalenić je u svojim udžbenicima *Osnove tonskog sloga* nastoji prikazati muzičku građu u svom povijesnom razvitku. On tvrdi kako zakon evolucije, kao u svim umjetnostima i znanostima, nije zaobišao ni glazbu. Glazbe se razvijala postepeno kroz stotine i tisuće godina ljudskog postojanja, od prvih početaka pa sve do razine koja nam je poznata danas. Pa zašto ne bi glazbu spoznavali kroz njen razvoj. Zbog ubrzanog razvoja glazbe u 20. stoljeću nastale su tolike promjene u estetskim nazorima da i pronalaženju novih izražajnih sredstava da se udžbenik *Osnove tonskog sloga* podijelio na dva dijela. Magdalenić naglašava kako važnost ovih udžbenika nije samo u kvantiteti, nego u dobivanju nove kvalitete povezivanjem odnosno sintetiziranjem ili još bolje rečeno integriranjem kontrapunkcije i harmonijskih elemenata u što je moguće većoj mjeri (Magdalenić, 1968).

U prvoj knjizi Magdalenić se pretežno bavi dijatonikom u periodu od početka 16. do kraja 19. vijeka. Sadržaj je podijeljen na pet poglavlja: Uvod, Dvoglasje, Troglasje, Četveroglasje i Zaključak.

U uvodu Magdalenić prikazuje i objašnjava ljestvice koje će kasnije poslužiti kao osnova, temeljni materijal za stvaranje određenih melodija ili napjeva. U poglavlju o dvoglasju objašnjene su i analizirane kontrapunktske melodije kroz svih šest načina – od nota jednakog trajanja uz kantus firmus do floridusa. Također su dati primjeri slobodne ritmizacije u obje dionice. Troglasje se fokusira na razvoj od faux bourdona do troglasnih moteta i madrigala. Detaljno se obrađuju trozvuci i njihovi obrati, a odmah nakon slijede primjeri s istom tematikom i označeni harmonijskom šifražom. Potom slijede zadaci s floridusom u dvije i tri dionice. Najopsežnije poglavlje, četveroglasje, bavi se naukom o harmoniji. Kao didaktički primjer koristi se *Miserere*, Orlanda di Lassa. Ovo poglavlje sadrži zadatke, objašnjenja i rešenja, kao i primjere za popunjavanje unutrašnjih dionica prema zadatim vanjskim. Također, obrađuje se harmonizacija ritmiziranih obrazaca sa šifriranim harmonijama, i harmonizacija melodija sa šifriranim i nešifriranim basom. Kasnije se spominje i primjena zaostajalica, obrati kvintakorda, harmonizacija narodnih popijevki, imitacija, kanon, motet, dvostruki kontrapunkt u oktavi i analiza Bahovih invencija. U zaključku se daje pregled evolucije tonskog sloga od 16. do 20. stoljeća (Vuk, 1991).

Sadržaj druge knjige Magdalenić je podijelio na: Uvod, Alterirani suzvuci, Fuga, Peterozvuci, Šesterozvuci i Sedmerozvuci.

U uvodu Magdalenić proširuje teoretska znanja i temeljitije objašnjava srodnost tonaliteta. Zatim u poglavlju *Alterirani suzvuci* daje brojne primjere koji omogućavaju učenicima da analiziraju postupke velikih majstora, načine njihove harmonizacije modulirajućih melodija, kao i metode instrumentiranja određenih primjera kompozicija. Posebno su zanimljivi harmonizirani protestantski koralni, kao i starohrvatski koralni iz *Cithare Octochorde*, uz jasno objašnjene postupka njihove harmonizacije. Poglavlje o *Fugi* sadrži teorijska objašnjenja i primjere za izradu dvoglasnih i troglasnih vokalnih i instrumentalnih fuga, uključujući odgovore i obrade provedbi. Posebno zanimljivim se smatraju sheme i grafički prikazi nekih Bahovih instrumentalnih fuga. Poglavlje o višezvucima prati razvoj od peterozvuka do sedmerozvuka, uz konkretne primjere. Obrađeni su od nestabilnosti tonaliteta, proširenja tonalnosti, rušenja tonaliteta, sve do avangarde. U sljedećem poglavlju obrađuju se neomodalne harmonije, paralelizam intervala i suzvuka, cjelostepeni niz, kvartni akordi,

politonalnost, politonalne kadence, suvremena polifonija i ostantne figure. Među osamdesetak kraćih primjera iz djela velikih majstora mogu se pronaći i neki iz kompozicija Štolcera i Magdalenića. Posljednje poglavlje Magdalenić je posvetio uvidu u ondašnjim glazbenim tendencijama i lutanjima: modalnu muziku, dodekafoniju, serijalna, aleatorička, konkretna i elektronsku muziku (Vuk, 1991).

Magdalenić u zaključku izjavljuje: *„Nakon više od jednog decenija eksperimentiranja pred računskom pločom avangardisti više ne mjere svoje parametre ... Moglo bi se gotovo reci da dolazi nova romantika... to je simptom koji svjedoči o humanoj pozadini nove muzike“* (prema Vuk, 1968, str: 73).

Miroslav Vuk tvrdi kako je Magdalenić bio jedini koji je znao i mogao napisati tako kapitalno djelo. Magdalenić u svom članku Suvremeni pedagoški tretman povezivanja građe polifonog i homofonog stila piše: *„Povezivanje elemenata kontrapunkta i harmonije traži veliko pedagoško iskustvo kao i stručno znanje ne samo iz navedenih predmeta nego i svih ostalih teoretskih predmeta, kad npr. Solfeggia, teorije, folklora, glazbenih oblika, povijesti i estetike muzike...“* (Magdalenić, 1968, str: 3). Sve je to Magdalenić dobro proučio u majstorskoj školi u Budimpešti pod nadzorom vrsnog skladatelja Kodalyja. Sve to zajedno s Magdalenićevom urođenom međimurskom marljivošću, rezultiralo je ovim kapitalnim djelom u području glazbene pedagogije.

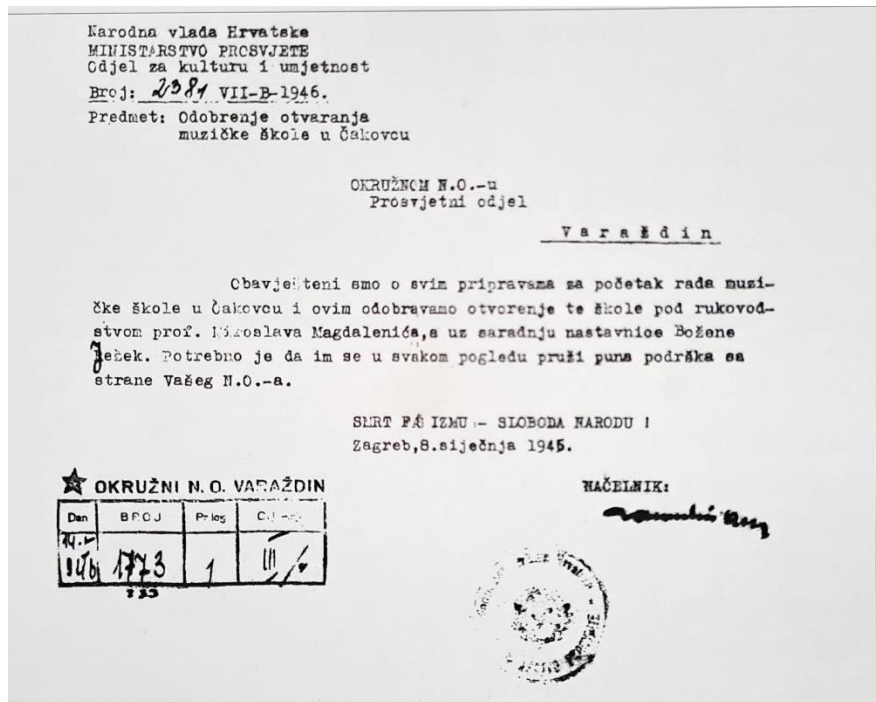
8. Umjetnička škola Miroslava Magdalenića

Povijest *Glazbene škole Miroslava Magdalenića* proteže se od godine 1946. pa sve do danas. Iako je kroz godine svog postojanja promijenila brojna imena, cilj njenog postojanja je uvijek ostajala istom. Primarni cilj postojanja glazbene škole Miroslava Magdalenića nije samo stvaranje vrsnih glazbenika, skladatelja već i učiti djecu narodnom glazbenom, materinjem jeziku te na tako stvoriti odanu publiku i očuvati glazbenu tradiciju Međimurja.

Slika 4. Umjetnička škola Miroslav Magdalenić, Čakovec

Inicijativu pokretanja glazbene škole u Čakovcu na sebe je preuzeo Magdalenić, netom nakon svog povratka u Čakovec nakon Drugog svjetskog rata, 1945.godine. Magdalenić je unatoč tome što su mu komunistički vlastodršci u Čakovcu „radili o glavi“, predao zahtjev za osnivanje glazbene škole u Čakovcu: „Šteta je, plodno glazbeno tlo, na kojem su već ponikli Pintarić, Štolcer, Žganec, Vrhovski, Kolarić, Požgaj i drugi, a da se o međimurskoj narodnoj glazbenoj tradiciji niti ne govori, ostaviti samo na razini samoinicijative i skromnih materijalnih mogućnosti pojedinaca. Glazbena škola može biti velika šansa ne samo za talente nego i općenito za kulturni život te sredine“ (Magdalenić prema Sabolek, 2011).

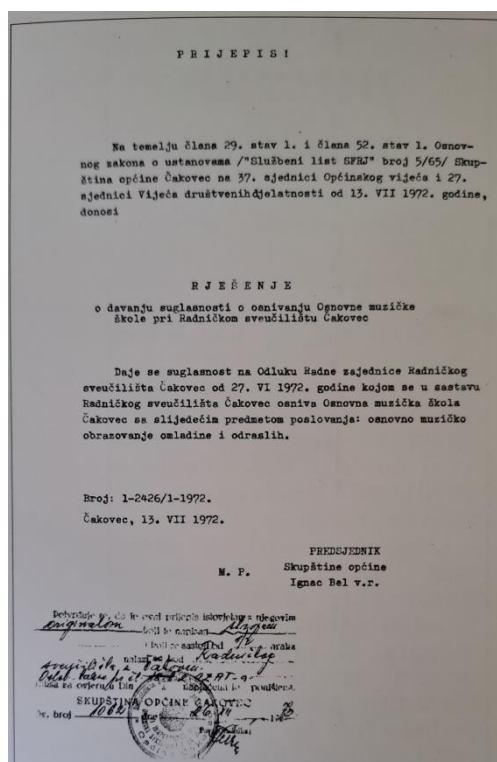

Slika 5. Odluka Ministarstva prosvjete o odobrenju osnivanja muzičke škole

Nakon što je Magdalenić, 1946. godine dobio odobrenje Ministarstva prosvjete, Narodne vlade Hrvatske za osnivanje glazbene škole, ubrzo je došlo i do njeno otvaranja. Magdalenić je na samom otvaranju glazbene škole održao govor. Njegovo zadovoljstvo otvaranjem glazbene škole i ljubav prema glazbi te očuvanju hrvatska pjesme jasno se moglo osjetiti kada je rekao: „Vu Međimurju ftiči najlepše popevaju, ali jih je sve menje i menje, gda jih već ne bo i cvetje bo tožno“ (Magdalenić prema Vuk, 1991, str: 60). U njemu se i obratio budućim učenicima poručivši im: „Mi bumo tu igrali i popevali horvatske popevke!“ (Magdalenić prema Vuk, 1991, 60)

8.1. Samostalnost i rast (1954.-1995.)

Godine 1956. škola postaje samostalna institucija, odvajajući se od varaždinske matične škole. Ovo razdoblje obilježeno je značajnim razvojem i rastom, uz povećanje broja učenika i proširenje programa. Škola se postupno seli u veće prostore kako bi zadovoljila potrebe za kvalitetnijim uvjetima rada i boljim mogućnostima za učenike. U ovom razdoblju glazbena škola mijenjala je nekoliko puta svoj naziv. Od godine 1956. pa sve do 1954. djeluje pod nazivom *Osnovna muzička škola Čakovec*. Nakon 1954. godine iz nekog nepoznatog razloga, ona gubi status glazbene škole i postaje *Muzički tečaj Čakovec* te taj status i naziv ostaje od 1964. godine. Od 1964. Ponovno joj se vraća status Glazbene škole, ali funkcionira kao područno odjeljenje *Muzičke škole Varaždin* te takva situacija ostaje sve do 1972. godine kada joj se vraća status samostalne, osnovne glazbene škole.

Slika 6. Rješenje o davanju suglasnosti o vraćanju statusa Glazbene škole 1972.

Nakon osamostaljenja Hrvatske 1991. godine, Glazbena škola u Čakovcu prolazi kroz važne promjene, suočavajući se s izazovima novog društveno-političkog okruženja. Tijekom 1990-ih, škola modernizira svoj kurikulum, uvodi nove glazbene odjele te povećava broj instrumenata i nastavnika. Postaje važan centar za razvoj mladih glazbenika u regiji. Glazbena škola ponovno mijenja svoj naziv, 27. rujna 1995. godine kada mijenja naziv u Osnovnu umjetničku školu Čakovec (Sabolek, 2011).

Godine 2005. škola je ponovno preimenovana u Umjetničku školu Miroslav Magdalenić, u čast skladatelja i glazbenog pedagoga koji je ostavio značajan trag u kulturnom životu Međimurja. Pod novim imenom, škola nastavlja širiti svoje programe, usmjerena na obrazovanje profesionalnih glazbenika i promicanje glazbene kulture u regiji. Do danas se u Umjetničkoj školi pokrenulo pet djelatnosti, a to su: *Osnovna glazbena škola, Osnovna baletna škola, Predškolski i početnički programi, Umjetničke radionice i Obrazovanje prema osobnim potrebama* (Ličanin, 2021). Škola sudjeluje na brojnim natjecanjima i ostvaruje zapažene rezultate, postajući jedan od vodećih centara glazbenog obrazovanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

9. Društveni život

Miroslav Magdalenić je bio čovjek izrazite radne etike te je veliku količinu svog vremena posvetio skladateljskom stvaralaštvu, poučavanju i pisanju udžbenika i znanstvenih radova. Samim time nije mu ostajalo mnogo vremena za društveni život. I sam govori o tome u nekoliko prilika, ali se ipak rado našao u krugu prijatelja (Magdalenić, 1968).

Za vrijeme djetinjstva i u mladosti Magdalenić je bio tih i skroman mladić, ali se isticao svojom muzikalnošću. U slobodno vrijeme je igrao nogomet i svirao orgulje, a kasnije, kako je vrijeme prolazilo sve je manje vremena ostajalo za druženje. Magdalenić se kasnije potpuno posvetio skladanju i pedagoškom radu te se aktivno pojavljivao na kulturnim događanjima (Kuntarić prema Vuk, 1991).

U intervjuu kojeg je dao za radio Zagreb rado je progovorio o vremenu kada je studirao u Budimpešti u majstorskoj školi Zoltana Kodályja. Upoznao je i sprijateljio se s mnogim glazbenim velikanima kao što su dirigent Rajter Lajič, dirigenta talijanskog podrijetla Sergio Failoni i pijanisticu hrvatskog porijekla Zdenku Tičarić (Radio Zagreb, 1968).

Tada je progovorio i o zgodi kada je Failoni zabavljao društvo u svirajući različite odlomke pojedinih muzičkih djela. Magdalenić je uz sebe imao klavirski izvod Zajčeve opere Zrinski te mu je otvorio stranicu gdje se nalazio koračnica *U boj*. Failoni je bio poznat po svojoj muzičkoj memoriji te je napamet mogao dirigirati najsloženije Wagnerove muzičke drame. Magdalenić je bio intrigiran Failonijevom sposobnošću pa ga je kasnije zamolio da ponovno odsvira odlomak Zajčeve opere te ju je on odsvirao napamet gotovo bez pogreške (Radio Zagreb, 1968). Magdalenić govori i o svom odnosu s Kodályem koji je u krugovima glasio kao nedruštven i nepristupačan čovjek. Za vrijeme njihova prvog susreta Magdalenić je Kodály osvojio svojom ljubavlju prema hrvatskoj narodnoj popijevki. Ta tema je bila i Kodályu zanimljiva zato što je i sam sakupljao i zapisivao mađarske i slovačke narodne popijevke. Njihov prvi susret se dosta oduljio u raspravi o Bartokovoj tvrdnji da su Žgančevi zapisi međimurskih narodnih popijevki ustvari zapisi mađarskih narodnih popijevki, ali s hrvatskim tekstom. Koliko je Magdalenić bio zanimljiv Kodályu odaje nam i činjenica da je Magdalenića na izlasku zaustavila gospođa Ema, Kodályeva žena, koja ga je upitala čime je on očarao gospodina Kodályja da je njihov prvi susret trajao puna dva sata (Radio Zagreb,

1968). Ovo su samo neke poznate zgode iz Magdalenićeva života za koje znamo, a nažalost za mnoge druge nikada nećemo saznati.

Vuk navodi kako se o Magdaleniću uvijek lijepo govorilo, a lijepo i istinito je progovorio i profesor Marijan Burić koji je te žalosne 1969. nad Magdalenićevim otvorenim grobom rekao: „Uvijek ga je resio pošten i samoprijegoran odnos prema radu. Vedrina, humor i optimizam bile su njegove značajne osobine. Volio je život i radovao mu se. Volio je ljude.....svi smo ga voljeli.“ (Burić prema Vuk, 1991. 73 str.).

List Međimurje objavio je 3. prosinca nepotpisani članak u kojem govori o smrti profesora Magdalenića. Od toga dana list Međimurje nije desetljećima objavio ni jednu riječ o Miroslavu Magdaleniću. O čovjeku koji je prema mnogima ostavio nemjerljivi utisak u području glazbe, glazbene pedagogije i borbe za hrvatstvo u jednom od najtežih razdoblja Međimurja (Vuk, 1991, str: 74).

10. Zaključak

Posvetivši cijeli svoj život glazbi, Miroslav Magdalenić jedan je od najistaknutijih glazbenika na području Međimurja i šire. Uz velik doprinos na području teorije glazbe i glazbene pedagogije, gdje objavljuje udžbenike i priručnike, impresivnim skladateljski opusom demonstrira svoje veliko glazbeno znanje, glazbenu kreativnost i opću glazbenu svestranost. Kroz svoje odrastanje, često je bio okružen ljudima koji su znali prepoznati njegov dar. Tu valja istaknuti učitelja Slogara koji je prepoznao Magdalenićev talent te ga već u mlade dane usmjeravao na glazbeni put. Nažalost, na tom putu nailazio je na brojne izazove i poteškoće. Magdalenić je za vrijeme svog studiranja doživio mnogo nepravdi, a najveća je bila ona kada je zbog profesora naklonjenih Srbiji i Srbima morao pauzirati godinu Učiteljske škole. Ponovo zahvaljujući Slogaru i Kuntariću Magdalenić odlazi u Zagreb studirati glazbu. Magdalenić je svoje vještine izoštrio zahvaljujući Slavenskom, a kasnije i u Kodalyevoj majstorskoj školi u Budimpešti. Magdalenića je u životu naučio davati pa je tako i velik dio sebe dao svojem Međimurju. Kroz pjesme i kroz zalaganje postigao je mnogo toga. Napisao je nekoliko udžbenika te prema svojim metodama bio ispred svoga vremena. Bio je izvrstan predavač kojega su studenti voljeli zbog njegove pristupačnosti i vedrine. Samoinicijativno je poučavao mlade orguljaše i vodio nekoliko zborova. Zahvaljujući njegovom radu i trudu u Učiteljskoj školi preko 300 studenata steklo je odlično glazbeno znanje. Jedan od njegovih najvažnijih doprinosa je pokretanje inicijative za osnivanje glazbene škole u Čakovcu 1946. godine.

Analizirajući njegov pedagoški rad i djela, primjećuje se odmak u kojem Magdalenić na jedan vrlo inventivan način pristupa u poučavanju glazbe. Nove metode koje je zagovarao i provodio, temeljile su se na prilagođavanju pojedincu, glazbenoj okolini u kojoj je odrastao i onome što je potrebno za njegov budući glazbeni život. Svojim vizionarskim idejama i postupcima te u neku ruku konstruktivističkim pristupom koji pak „ističe nužnost stalnog pronalaženja novih, različitih značenja i rješenja na temelju učenja i aktivnosti u kojima učenici sudjeluju“ (Matijević, 2014, str: 4), Magdalenić predstavlja suvremenog glazbenog pedagoga svoga vremena, ali i vremena u kojem živimo danas.

Nadalje, njegov skladateljski opus je prožet međimurskom narodnom popijevkom te se u njemu lako prepoznaje pečat Međimurja i narodna pripadnost. Njegove udžbenike također krasi predivni zvuci kajkavskih popijevki za koje je smatrao da su najprikladnije

dječjem melosu našega kraja. Kvaliteta Magdalenićeva skladanja nikada nije bila upitna, a za njegove skladbe čulo se daleko van granica lijepe naše. Magdalenić je stvarao i živio ne tako davno, prije pedesetak godina, a neka njegova djela i dan danas nisu izvedena. Dao je veliki doprinos kulturno-društvenom životu Međimurja, ali se o njemu rijetko govori, a još manje zna.

Za kraj možemo zaključiti kako je Magdalenić bio vrlo plodonosan skladatelj, bogatog opusa koji nas je nažalost prerano i nenadano napustio na vrhuncu stvaralačkog zanosa.

11. Literatura

- Glazba. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 29.8.2024. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/glazba>
- Lice s fotografije (1968). *Miroslav Magdalenić-intervju*. Radio: Radio Zagreb
<https://www.youtube.com/watch?v=KafokFEiF6E>
- Ličanin, A. (2021). *Umjetnička škola Miroslav Magdalenić*. Umjetnička škola Miroslav Magdalenić: Čakovec.
- Hranjec, S. (2022). *Hrvatska kajkavska dječja književnost*. Učiteljski fakultet: Zagreb.
- Magdalenić, M. (1968). *Osnove tonskog sloga I. dio*. Školska knjiga: Zagreb
- Magdalenić, M. (1968). Suvremeni pedagoški tretman povezivanja građe polifonog i homofonog stila. *Muzika, škola i društvo*, 1, 2-5.
- Magdalenić, M. (1969). *Osnove tonskog sloga II. dio*. Školska knjiga: Zagreb
- Međimurje. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013.–2024. Pristupljeno 29.8.2024. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/medjimurje>
- Matijević, M. (2014). *Učitelji, nastavnici i pedagozi između ciljeva i evaluacije u nastavi*. Pristupljeno 6.9.2024. <https://hrcak.srce.hr/clanak/205886>
- Nazor, V. (1918). Radost. *Kulturni radnik*, 7-8 (II), 367-369.
- Pintarić, Fortunat. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 29.8.2024.
<https://www.enciklopedija.hr/clanak/pintaric-fortunat>
- Reich, T. (1972). *Susreti sa suvremenim kompozitorima Jugoslavije*. Školska knjiga: Zagreb.
- Sabolek, P. (2011). *Umjetnička škola Miroslav Magdalenić*. Tiskara KRON d.o.o.: Čakovec.
- Štolcer-Slavenski, Josip. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 29.8. 2024.
<https://www.enciklopedija.hr/clanak/stolcer-slavenski-josip>
- Štolcer-Slavenski, Josip. *Muzički informativni centar*. <https://mic.hr/josip-stolcer-slavenski/>

Vrhovski, Josip. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 29.8. 2024.

<https://www.enciklopedija.hr/clanak/vrhovski-josip>

Vrhovski, Josip. *Hrvatsko društvo skladatelja, mrežno izdanje*.

<https://www.hds.hr/clan/vrhovski-josip/>

Vuk, M. (1991). Miroslav Magdalenić, najzorniji skladatelj Međimurja (Uz osamdeset i petu obljetnicu rođenja). *Kaj*, 5-6, 57. – 74.

Žganec, Vinko. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 29.8. 2024.

<https://www.enciklopedija.hr/clanak/zganec-vinko>

Žganec, Vinko. *Hrvatsko društvo skladatelja, mrežno izdanje*.

<https://www.hds.hr/clan/zganec-vinko/>

12. Popis slika

Slika 1. Miroslav Magdalenić

Slika 2. Osnove tonskog sloga I. dio

Slika 3. Osnove tonskog sloga II. dio

Slika 4. Umjetnička škola Miroslav Magdalenić, Čakovec

Slika 5. Odluka Ministarstva prosvjete o odobrenju osnivanja muzičke škole

Slika 6. Rješenje o davanju suglasnosti o vraćanju statusa Glazbene škole 1972.

Izjava o izvornosti diplomskog rada

Izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mogega rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(Vlastoručni potpis studenta)